Р Е П У Б Л И К А Б Ъ Л Г А Р И Я
СМЕТНА ПАЛАТА

РЕШЕНИЕ № 22 – ДПК

Днес, 03.06.2026 г., в град София, Сметната палата на Република България, в състав:

Председател: Димитър Главчев
Заместник-председател: Маргарита Николова
Заместник-председател: Силвия Кърдрева
Член: Даниела Въткова-Милушева
Член: Мария Илиева

УСТАНОВИ:

Постъпило е становище от дирекция „Превенция на корупцията“ относно проект на Решение на Министерския съвет за съгласуване на проект на Закон за ратифициране на Първо изменение и потвърждаване на Споразумението за финансов принос между Европейския съюз и Република България по отношение на Раздел „Държава членка“ по програма InvestEU с вх. № 04-01-116/28.05.2026 г. по описа на Сметната палата без предложения по отношение на корупционния риск.

В съответствие с чл. 10 от Регламент (ЕС) 2021/523 на Европейския парламент и на Съвета от 24 март 2021 г. за създаване на програмата InvestEU е изготвено Първо изменение и потвърждаване на Споразумение за финансов принос между Европейския съюз и Република България по отношение на раздел „Държава членка“ по програма InvestEU (Първо изменение), одобрено е като основа за водене на преговори с Решение № 330 на Министерския съвет от 30 април 2026 г. и е подписано на 18 май 2026 г.

С подписаното Първо изменение се изменят, допълват и прецизират действащи разпоредби и се потвърждават поетите ангажименти. Редактирани са разпоредби във връзка с актуалното състояние на действащите към момента на подписване на изменението правни актове на ЕС. Добавено е Приложение 3, което съдържа образец на известие за искане за допълнително плащане от България в Общ фонд „Провизии“ във връзка с приноса, произтичащ от Механизма за възстановяване и устойчивост (МВУ), в случаите, когато провизирането достигне или падне под определена стойност. С Първото изменение се предвижда увеличение на финансовия ресурс до 246 964 246 евро спрямо първоначално предоставения ресурс в размер на 150 000 000 евро като принос, произтичащ от МВУ, което е отразено в общата стойност на плащанията.

С предлаганото за одобрение Първо изменение се потвърждава решението за пълно провизиране чрез Гаранцията от ЕС на предоставените за управление средства за България от фондовете при споделено управление (във връзка с одобрения ресурс по „Споразумението за партньорство, одобрено с решение на ЕК С (2022)4607 от 06 юли 2022 г.”), съгласно Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета, включително и увеличените средства, които са предоставени по линия на Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета по Плана за възстановяване и устойчивост, одобрен с Решение за изпълнение на Съвета от 04 май 2022 г. за одобряване на оценката на Плана за възстановяване и устойчивост на България (ST 8091 2022 INIT).

Споразумението за финансов принос между РБ и ЕС по отношение на Раздел „Държава членка“ по програма InvestEU е ратифицирано от Народното събрание със закон на основание чл. 85, ал. 1, т. 5 и 7 от Конституцията на Република България. Съгласно клауза 19 от подписаното Първо изменение се предвижда правото на компетентна юрисдикция за решаване на спорове по изпълнението му, включително относно законността, валидността и тълкуването, да бъде предоставено на Съда на Европейския съюз в съответствие с чл. 272 от ДФЕС, както и в случай на необходимост да бъде приложено правото на трета страна (Люксембург).

С Първото изменение се постига увеличаване на финансовия пакет, предоставен на партньора по изпълнението Европейският инвестиционен фонд (ЕИФ) за реализиране на специфичните финансови продукти, отпадане на приложенията за специфичните финансови продукти с партньор по изпълнението ЕИФ предвид изпълнението им в рамките на Раздел „ЕС“, посочен в чл. 9, параграф 1, буква а) от Регламента за InvestEU, като характеристиките им са отразени в гаранционното споразумение на ЕК с ЕИФ, сключено съгласно чл. 17 от Регламента за InvestEU. Въвежда се възможността, в зависимост от напредъка по изпълнение на заложените финансови продукти, на преразпределение на финансов ресурс от общата стойност на приноса за България по фондовете при споделено управление към финансовия принос, произтичащ от МВУ.

При анализа на законопроекта не се установиха предпоставки, генериращи корупционен риск.

След обсъждане на становището, на основание чл. 20, ал. 5, т. 6, във вр. с чл. 69, т. 2, предл. първо и чл. 71, ал. 1, т. 7, предл. първо от Закона за Сметната палата, Сметната палата,

РЕШИ:

СЪГЛАСУВА проекта на Закон за ратифициране на Първо изменение и потвърждаване на Споразумението за финансов принос между Европейския съюз и Република България по отношение на Раздел „Държава членка“ по програма InvestEU с изх. № 91-00-252/28.05.2026 г. по описа на Министерство на финансите без предложения относно наличието на корупционен риск.

СМЕТНА ПАЛАТА:

Председател: ……п…… /Димитър Главчев/

Заместник-председател: ……п…… /Маргарита Николова/

Заместник-председател:: ……..……п…… /Силвия Кърдрева/

Член: ……п…….. /Даниела Вътkова-Милушева/

Член: ……п……..……..……..... /Мария Илиева/